A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2009. november 19.*

A C-118/07. sz. ügyben,

az EK 226. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt a Bírósághoz 2007. február 20-án

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: M. Huttunen, H. Støvlbæk és B. Martenczuk, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

a **Finn Köztársaság** (képviseli: J. Heliskoski, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen,

* Az eljárás nyelve: finn.

támogatja:

a **Németországi Szövetségi Köztársaság** (képviselik: M. Lumma és C. Blaschke, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg),

a **Magyar Köztársaság,** (képviseli: Fazekas J., meghatalmazotti minőségben),

a **Litván Köztársaság** (képviseli: D. Kriaučiūnas, meghatalmazotti minőségben),

az **Osztrák Köztársaság** (képviseli: C. Pesendorfer, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg),

beavatkozók,

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: J.-C. Bonichot, a negyedik tanács elnöke, a második tanács elnökeként eljárva (előadó), C. Toader, C. W. A. Timmermans, K. Schiemann és L. Bay Larsen bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,
hivatalvezető: R. Grass,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

a főtanácsnok indítványának a 2009. szeptember 10-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Keresetlevelével az Európai Közösségek Bizottsága annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy a Finn Köztársaság – mivel az általa a Szovjet Szocialista Köztársaságok volt Uniójával – melynek helyébe az Orosz Föderáció lépett – (a megállapodás aláírása: 1989. február 8. [SopS 58/1991]), a Belarusz Köztársasággal (a megállapodás aláírása: 1992. október 28. [SopS 89/1994]), a Kínai Népköztársasággal (a megállapodás aláírása: 1984. szeptember 4. [SopS 4/1986]), Malajziával (a megállapodás aláírása: 1985. április 15. [SopS 79/1987]), a Srí Lanka Demokratikus Szocialista Köztársasággal (a megállapodás aláírása: 1985. április 27. [SopS 54/1987]) és az Üzbég Köztársasággal (a megállapodás aláírása: 1992. október 1-je [SopS 74/1993]) a beruházások kölcsönös védelme és előmozdítása céljából kötött kétoldalú beruházási megállapodások (a továbbiakban együtt: vitatott kétoldalú megállapodások) tőkeátutalási rendelkezései tekintetében fennálló összeegyeztethetetlenségek kiküszöbölése érdekében nem tette meg a megfelelő lépéseket – nem teljesítette az EK 307. cikk második bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

2 A Finn Köztársaság az Európai Unióhoz való csatlakozását megelőzően kötötte a vitatott kétoldalú megállapodásokat.

3 E megállapodások a következő időpontokban léptek hatályba: az Orosz Föderációval kötött megállapodás 1991. augusztus 15-én, a Belarusz Köztársasággal kötött 1994. december 11-én, a Kínai Népköztársasággal kötött 1986. január 26-án, a Malajziával kötött 1988. január 3-án, a Srí Lanka Demokratikus Szocialista Köztársasággal kötött 1987. október 25-én, végül az Üzbég Köztársasággal kötött megállapodás 1993. október 22-én.

4 E megállapodások biztosították a szerződő felek számára a beruházáshoz kapcsolódó kifizetések szabadon átváltható valutában történő szabad átutalását.

5 Mindezen megállapodások – kivéve az Orosz Föderációval kötöttet – tartalmaznak olyan záradékot, amely biztosítja a beruházások védelmét a szerződő fél rendelkezésére álló jogszabályi korlátok között. Például a Srí Lanka Demokratikus Szocialista Köztársasággal kötött megállapodás a következő záradékot tartalmazza: „a szerződő felek minden helyzetben a saját törvényeik és rendeleteik szabta korlátokon belül, és a nemzetközi joggal összhangban ésszerű és megfelelő bánásmódot biztosítanak a másik szerződő fél állampolgárai és vállalkozásai beruházásainak”.

A pert megelőző eljárás

6 Miután a Bizottság úgy vélte, hogy ezek a vitatott kétoldalú megállapodások megakadályozzák a tőkemozgásokra és a fizetési műveletekre vonatkozó azon korlátozások alkalmazását, amelyeket az Európai Unió Tanácsa az EK 57. cikk (2) bekezdése, az EK 59. cikk és az EK 60. cikk (1) bekezdése alapján fogadhat el, 2004. május 7-én felszólító levelet küldött a Finn Köztársaságnak.

7 2004. július 7-i levelében ez a tagállam megküldte a Bizottságnak az említett felszólító levélre vonatkozó észrevételeit. Arra hivatkozott, hogy a szóban forgó megállapodások

vitatott kikötései nem akadályozzák az EK 57. cikk (2) bekezdése, az EK 59. cikk és az EK 60. cikk (1) bekezdése alapján fennálló kötelezettségei betartását.

8 Miután a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a Finn Köztársaság által előterjesztett érvek nem elegendőek, 2005. március 16-án indokolással ellátott véleményt küldött részére.

9 2005. május 19-i levelével a Finn Köztársaság megküldte a Bizottságnak az említett indokolással ellátott véleményre válaszul előadott észrevételeit. Továbbra is fenntartotta a korábbi érveit.

10 Mivel a Bizottság úgy ítélte meg, hogy az indokolással ellátott véleményben megfogalmazott kifogások nem cáfolhatók meg ezekkel az érvekkel, a jelen kereset megindításáról határozott.

11 A Bíróság elnöke 2007. július 9-i végzésében megengedte a Németországi Szövetségi Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság és az Osztrák Köztársaság számára a beavatkozást a Finn Köztársaság kérelmeinek támogatása céljából.

A keresetről

12 Mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy a kétoldalú megállapodások egyike nem tartalmaz a jelen ítélet 5. pontjában említetthez hasonló különleges záradékot, amely a Finn Köztársaság szerint mindenképpen lehetővé teszi számára, hogy eleget tegyen közösségi jogi kötelezettségeinek. A másik öt megállapodásban szerepel ilyen záradék.

13 Ilyen körülmények között a Bizottság keresetét először is az olyan kétoldalú beruházási megállapodásokra tekintettel kell megvizsgálni, amelyek nem tartalmaznak ilyen kikötést, másodszor pedig az olyan kétoldalú megállapodásokra tekintettel, amelyek tartalmaznak ilyen kikötést.

14 Harmadszor pedig a felek azon általános érvelését kell megvizsgálni, amely a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvére és az EK 307. cikk második bekezdésének hatályára vonatkozik.

Az Orosz Föderációval kötött megállapodásról

A felek érvei

15 A Bizottság szerint többek között az olyan kikötés hiánya a szóban forgó megállapodásban, amely lehetővé tenné a Finn Köztársaság számára, hogy korlátozásokat vezessen be a tőkemozgásokra és a fizetési műveletekre nézve, ha adott esetben a Tanács erre vonatkozó döntést hozna az EK 57. cikk (2) bekezdése, az EK 59. cikk és az EK 60. cikk (1) bekezdése alapján, e tagállam közösségi kötelezettségeinek megszegéséhez vezethet. A Bizottság úgy véli, mivel e tagállam nem tette meg a megfelelő lépéseket annak érdekében, hogy kiküszöböljön minden, a Szerződéssel összeegyeztethetetlen helyzetet, nem tett eleget az EK 307. cikk második bekezdése alapján fennálló kötelezettségeinek.

16 A Finn Köztársaság, valamint a kérelmének támogatása végett beavatkozó tagállamok azzal érvelnek, hogy a Tanács által azon harmadik államokkal szemben hozott korlátozó intézkedések hiányában, amely tagállamokkal a Finn Köztársaság beruházási megállapodásokat kötött, a szóban forgó megállapodás a Szerződés olyan rendelkezésével való összhangjának kérdése, amelynek alkalmazására nem került sor, fel sem merül, amíg az EK 307. cikk második bekezdése szerinti „megállapított összeegyeztethetetlenség" nem áll fenn. Következésképpen a Bizottság által felhozott kötelezettségszegés pusztán hipotetikus jellegű. Ilyen körülmények között a tagállamokat terhelő azon kötelezettség, hogy megtegyék a megfelelő lépéseket a „megállapított összeegyez-

tethetetlenség” kiküszöbölésére, csak attól a pillanattól fogva áll fenn, amikor a Bíróság előzetesen megállapította ilyen összeegyeztethetelenség fennállását.

17 Emellett a beavatkozó államok azzal érvelnek, hogy az EK 57. cikk (2) bekezdése, az EK 59. cikk és az EK 60. cikk (1) bekezdése szerinti védintézkedések csak olyan kivételes és pontosan meghatározott esetekben foganatosíthatók, amelyeket a szóban forgó megállapodás megkötésekor nem lehetett előre látni. Ebből következik, hogy abban az esetben, ha a Közösség védintézkedéseket hozna, a Finn Köztársaság a *rebus sic stantibus* elvére hivatkozhatna, és ideiglenesen felfüggeszthetné az átutalás szabadságára vonatkozó rendelkezéseket.

A Bíróság álláspontja

18 A Finn Köztársaság által kötött, szóban forgó kétoldalú beruházási megállapodás tartalmaz olyan megfelelő záradékot, amely biztosítja a beruházáshoz kapcsolódó kifizetések szabadon átváltható valutában, indokolatlan késedelem nélkül történő szabad átutalását.

19 Ezzel biztosítottá válik különösen a beruházás megvalósítására, irányítására és kiterjesztésére irányuló pénzeszközök szabad átruházása, a beruházással szerzett bevételek hazatelepítésének szabadsága, valamint a hitelek visszafizetéséhez szükséges és a beruházás felszámolásából vagy átruházásából származó pénzeszközök átutalásának szabadsága.

20 E megállapodás e tekintetben megfelel az EK 56. cikk (1) bekezdése szövegének, amely szerint „[…] tilos a tagállamok, valamint a tagállamok és harmadik országok közötti

tőkemozgásra vonatkozó minden korlátozás", és az EK 56. cikk (2) bekezdése szövegének, amely szerint „[…] tilos a tagállamok, valamint a tagállamok és harmadik országok közötti fizetési műveletekre vonatkozó minden korlátozás".

21 Megállapítható, hogy a Szerződésnek a Bizottság jelen keresetében hivatkozott rendelkezései feljogosítják a Tanácsot arra, hogy bizonyos körülmények között korlátozza a tagállamok és harmadik országok közötti tőkemozgásokat és fizetési műveleteket, amelyek közé a szóban forgó átutalási záradékkal érintett pénzmozgások is sorolhatók.

22 Az EK 57. cikk (2) bekezdésében, az EK 59. cikkben és az EK 60. cikk (1) bekezdésében foglalt, kérdéses rendelkezések a Közösség általános érdekére tekintettel, és annak érdekében, hogy a Közösség adott esetben eleget tudjon tenni saját és a tagállamok nemzetközi kötelezettségeinek, kivételeket állapítanak meg a tagállamok közötti, valamint a tagállamok és harmadik országok közötti tőkemozgások és fizetési műveletek szabad mozgásának elve alól.

23 Az EK 57. cikk (2) bekezdése feljogosítja a Tanácsot arra, hogy a Bizottság javaslata alapján, minősített többséggel bizonyos korlátozó intézkedéseket hozzon a harmadik országokba irányuló vagy onnan származó olyan tőkemozgásra vonatkozóan, amely többek között közvetlen befektetéssel függ össze. Egyhangúság szükséges, ha ezek az intézkedések „visszalépést" jelentenek a közösségi jogban a harmadik országokba irányuló vagy onnan származó tőkemozgás liberalizációja tekintetében.

24 Az EK 59. cikk felhatalmazza a Tanácsot arra, hogy a Bizottság javaslata alapján, az Európai Központi Bankkal folytatott konzultációt követően védintézkedéseket hozzon, ha a harmadik országokba irányuló vagy onnan származó tőkemozgás „a gazdasági és monetáris unió működésében súlyos nehézségeket okoz vagy azzal fenyeget", feltéve hogy ezek az intézkedések feltétlenül szükségesek, és „hat hónapot meg nem haladó" időszakra vonatkoznak.

25 Az EK 60. cikk (1) bekezdése feljogosítja a Tanácsot, hogy a Bizottság javaslatára, a közös kül- és biztonságpolitika területén kialakítandó együttes fellépés vagy közös álláspont végrehajtása érdekében a tőkemozgásokra és fizetési műveletekre vonatkozóan megtegye a „szükséges sürgős intézkedéseket". Ilyen fellépésre lehet szükség például az Egyesült Nemzetek Szervezete Biztonsági Tanácsa határozatának végrehajtásához.

26 Megállapítható, hogy a hivatkozott kétoldalú megállapodás nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely fenntartaná a beruházásokkal összefüggő pénzmozgásokra vonatkozó közösségi korlátozások lehetőségét. Meg kell tehát vizsgálni, hogy a Finn Köztársaság köteles volt-e emiatt megtenni az EK 307. cikk második bekezdésében hivatkozott megfelelő lépéseket.

27 Az EK 307. cikk első bekezdése alapján egy tagállam és egy harmadik állam között a tagállam csatlakozását megelőzően kötött megállapodásokból eredő jogokat és kötelezettségeket a Szerződés rendelkezései nem érintik. Ennek a rendelkezésnek az a célja, hogy a nemzetközi jog elveivel összhangban egyértelművé tegye, hogy a Szerződés alkalmazása nem érinti az érintett tagállam arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy tiszteletben tartsa harmadik államoknak egy korábban létrejött megállapodásból eredő jogait, valamint hogy teljesítse az abból következő kötelezettségeit (lásd a 812/79. sz. Burgoa-ügyben 1980. október 14-én hozott ítélet [EBHT 1980., 2787. o.] 8. pontját; a C-84/98. sz., Bizottság kontra Portugália ügyben 2000. július 4-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-5215. o.] 53. pontját, valamint a C-216/01. sz. Budějovický Budvar ügyben 2003. november 18-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-13617. o.] 144. és 145. pontját).

28 Mindazonáltal az EK 307. cikk második bekezdése arra kötelezi a tagállamokat, hogy tegyék meg a megfelelő lépéseket a csatlakozásukat megelőzően kötött megállapodások és a közösségi jog között megállapított összeegyeztethetetlenségek kiküszöbölésére. E rendelkezés szerint a tagállamok e cél érdekében szükség esetén segítséget nyújtanak egymásnak, és amennyiben indokolt, egységes magatartást tanúsítanak.

29 Az EK 57. cikk (2) bekezdése, az EK 59. cikk és az EK 60. cikk (1) bekezdése arra irányuló hatáskört biztosít a Tanácsnak, hogy egyes pontosan meghatározott esetekben

korlátozza a tagállamok és a harmadik államok közötti tőkemozgásokat és fizetési műveleteket.

30 Az említett rendelkezések hatékony érvényesülésének biztosítása érdekében a tőke szabad mozgását korlátozó intézkedéseknek – amennyiben a Tanács ilyen intézkedéseket hoz – azonnal alkalmazhatóknak kell lenniük az érintett államok tekintetében.

31 Ezért ahogyan azt a Bíróság a C-205/06. sz., Bizottság kontra Ausztria ügyben 2009. március 3-án hozott ítéletének (EBHT 2009., I-1301. o.) 37. pontjában és a C-249/06. sz., Bizottság kontra Svédország ügyben 2009. március 3-án hozott ítéletének (EBHT 2009., I-1335. o.) 38. pontjában kimondta, valamely tagállam és egy harmadik állam között korábban megkötött megállapodás tárgyával megegyező vagy ahhoz kapcsolódó területen harmadik államok tekintetében korlátozást bevezető intézkedések egyoldalú meghozatalára irányuló ezen tanácsi hatáskörök akkor minősülnek összeegyeztethetetlennek az említett megállapodással, ha egyrészt a megállapodás nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely lehetővé tenné az érintett tagállam számára, hogy a Közösség tagjaként jogait gyakorolja, és kötelezettségeinek eleget tegyen, másrészt pedig nem áll rendelkezésre olyan nemzetközi jogi mechanizmus sem, amely ezt lehetővé tenné.

32 Márpedig a Finn Köztársaság a fent említett megállapodás vonatkozásában semmiféle olyan mechanizmust nem említ, amely lehetővé tenné számára, hogy eleget tegyen közösségi jogi kötelezettségeinek. Mindenesetre emellett a beavatkozó államok által említett, a nemzetközi jog által biztosított egyéb eszközök – például a megállapodás felfüggesztése, sőt a szóban forgó megállapodás vagy a megállapodás egyes rendelkezéseinek felmondása – igénybevételének lehetősége túlságosan bizonytalan hatású ahhoz, hogy biztosítsa a Tanács által hozott intézkedések megszabott határidőn belül történő, megfelelő alkalmazhatóságát.

33 Megállapítható, hogy a hivatkozott esetben a Finn Köztársaság az ezen intézmény által az indokolással ellátott véleményében megszabott határidőn belül nem tett diplomáciai lépéseket az érintett harmadik állam felé annak érdekében, hogy kiküszöbölje az érintett megállapodás alkalmazásából eredő, azon intézkedésekkel történő összeütközés veszélyét, amelyeket a Tanács az EK 57. cikk (2) bekezdése, az EK 59. cikk és az EK 60. cikk (1) bekezdése alapján fogadhat el.

34 Hozzá kell tenni ehhez, hogy – amint ez a fent hivatkozott Bizottság kontra Ausztria ügyben és Bizottság kontra Svédország ügyben hozott ítéletből is kitűnik – a harmadik államokkal kötött beruházási megállapodásokból eredő, a Szerződéssel fennálló összegegyeztethetetlenségek, amelyek megakadályozzák a tőkemozgásokra és a fizetési műveletekre vonatkozó azon korlátozások alkalmazását, amelyeket a Tanács az EK 57. cikk (2) bekezdése, az EK 59. cikk és az EK 60. cikk (1) bekezdése alapján fogadhat el, nem korlátozódnak a jelen ügyben alperesként részt vevő tagállamra.

35 Következésképpen rá kell mutatni arra, hogy az EK 307. cikk második bekezdése alapján a tagállamok szükség esetén segítséget nyújtanak egymásnak annak érdekében, hogy kiküszöböljék a tagállamok által csatlakozásukat megelőzően kötött egyezmények és a közösségi jog között megállapított összeegyeztethetetlenségeket, és amennyiben indokolt, egységes magatartást tanúsítanak. A Bizottság a Szerződés rendelkezéseinek alkalmazásáról való gondoskodásra vonatkozó, az EK 211. cikk alapján fennálló felelőssége keretében köteles minden olyan kezdeményezést megtenni, amely elősegítheti az érintett tagállamok közötti kölcsönös segítségnyújtást, valamint azt, hogy ezek a tagállamok egységes magatartást tanúsítsanak.

A Belarusz Köztársasággal, a Kínai Népköztársasággal, Malajziával, a Srí Lanka Demokratikus Szocialista Köztársasággal és az Üzbég Köztársasággal kötött megállapodásokról

A felek érvei

36 A Bizottság azt állítja, hogy a jelen ítélet 5. pontjában említett záradékban szereplőhöz hasonló kikötések, amelyekre a Finn Köztársaság az említett megállapodásokkal kapcsolatban hivatkozik, az e megállapodásokban részes államok azon törvényi és rendeleti rendelkezéseire utalnak, amelyek e megállapodások megkötésének időpontjában hatályban voltak, vagyis a jelen esetben a Finn Köztársaság Unióhoz való csatlakozása előtt. A Bizottság ebből következően úgy véli, hogy e záradék

önmagában nem nyitja meg e tagállam számára annak lehetőségét, hogy haladéktalanul végrehajtsa azokat a korlátozó intézkedéseket, amelyeket a Közösség meghozhat.

37 A Finn Köztársaság és a Litván Köztársaság ezzel szemben azzal érvelnek, hogy e záradék alkalmazható, mivel a Tanács által elfogadott korlátozó intézkedések a közösségi jog közvetlen hatályánál fogva a finn jog részét képeznék az említett záradékot tekintve. Ennélfogva nem állna fenn az EK 307. cikk második bekezdése szerinti, a Szerződéssel való összeegyeztethetetlenség.

A Bíróság álláspontja

38 Rá kell mutatni, hogy amint arra a Finn Köztársaság helyesen hivatkozik, azon megszorító intézkedések, amelyeket a Tanács az EK 57. cikk (2) bekezdése, az EK 59. cikk és az EK 60. cikk (1) bekezdése alapján fogadhat el, a finn jogrend részévé válnának. Az nem egyértelmű azonban, hogy a szóban forgó kétoldalú beruházási megállapodásokat tekintve az ilyen intézkedéseket a finn jog részét képezőnek lehetne tekinteni.

39 Az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően a nemzetközi szerződéseket a szövegük szerint és a célkitűzéseik fényében kell értelmezni. A szerződések jogáról szóló 1969. évi május 23-i Bécsi Egyezmény 31. cikke, továbbá az államok és a nemzetközi szervezetek közötti, valamint a nemzetközi szervezetek egymás közötti szerződéseinek jogáról szóló 1986. március 21-i egyezmény 31. cikke – amelyek ebben a tekintetben az általános nemzetközi szokásjogot fejezik ki – kimondják, hogy a szerződést jóhiszeműen, kifejezéseinek szövegösszefüggésükben szokásos értelme szerint, valamint tárgya és célja figyelembevételével kell értelmezni (lásd ebben az értelemben a C-268/99. sz., Jany és társai ügyben 2001. november 20-án hozott ítélet [EBHT 2001., I-8615. o.] 35. pontját, valamint a C-344/04. sz., IATA és ELFAA ügyben 2006. január 10-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-403. o.] 40. pontját).

40 E tekintetben rá kell mutatni, hogy a Bizottság által kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetében kifogásolt, a szóban forgó kétoldalú megállapodásokban szereplő kikötések célja nem más, mint a beruházásokkal összefüggő kifizetések szabadságának biztosítása, mégpedig a lehető leghamarabb.

41 Ilyen összefüggésben az a kérdés, hogy a szóban forgó kétoldalú megállapodásokban szereplő záradék, amely a saját törvényeik és rendeleteik szabta korlátokon belül biztosítja a beruházások védelmét, lehetővé teszi-e az egyik vagy a másik szerződő fél számára a kifizetési lehetőségek korlátozását valamely a megállapodások hatálybalépése után meghozott tagállami vagy egyéb döntés alapján, mindenesetre vitára érdemes, főleg úgy, hogy bizonyos megállapodások azt is kimondják, hogy a felek kötelesek „a nemzetközi jognak megfelelően" eljárni.

42 Ily módon a szóban forgó kétoldalú megállapodások kikötései, melyekre a Finn Köztársaság azon állítását alapozza, hogy a Bizottság érvelésével ellentétben képes lesz adott esetben teljes mértékben eleget tenni közösségi kötelezettségeinek, amennyiben a Tanács a tőke szabad mozgását korlátozó intézkedéseket hoz, nem tűnnek alkalmasnak ennek biztosítására, mivel az említett kikötések értelmezése túlságosan bizonytalan, és ebből következően e kikötések hatálya és hatásai is azok.

43 Ebből következik, hogy a szóban forgó kétoldalú megállapodások kikötései, melyekre a Finn Köztársaság hivatkozik, nem elegendőek a Bizottság által vitatott megállapodások és az EK 307. cikk közötti összhang biztosításához.

A hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvéről és az EK 307. cikk második bekezdésének hatályáról

A felek érvei

44 A Németországi Szövetségi Köztársaság és a Magyar Köztársaság azzal érvel, hogy a vitatott kétoldalú megállapodások Szerződéssel való összeegyeztethetetlenségének az EK 307. cikk második bekezdése alapján történő megállapítása „ellentétes volna a belső piaci verseny elvével és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvével", mivel a Finn Köztársaság, valamint az e tagállam által kötött megállapodások hatálya alá tartozó uniós polgárok és vállalkozások hátrányba kerülnének más tagállamok azon állampolgáraihoz és vállalkozásaihoz képest, akik olyan beruházási megállapodás hatálya alá tartoznak, amelyet a Bizottság nem kifogásolt.

45 A Bizottság azt állítja, hogy a más tagállamok által kötött beruházási megállapodásokkal való összehasonlítás irreleváns, mivel a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint valamely tagállam nem igazolhatja a Szerződés alapján fennálló kötelezettségei végrehajtásának elmulasztását azzal a körülménnyel, hogy más tagállamok szintén megszegték kötelezettségeiket.

46 A Finn Köztársaság – amelyet a Magyar Köztársaság támogat – külön kiemeli, hogy a Bizottság álláspontja negatív következményekkel járhat, mivel eszerint minden olyan esetben megállapítható lenne az EK 307. cikk második bekezdése szerinti kötelezettségszegés, amikor a Szerződés hatálybalépését vagy az érintett tagállam csatlakozását megelőzően harmadik országgal kötött megállapodás olyan területen alkalmazandó, amelyen a Közösség még nem gyakorolta a Szerződés alapján őt megillető hatáskört, azaz olyan területen, amelyen még nem történt jogalkotás. Az ilyen értelmezés korlátlan hatályt biztosít az EK 307. cikk második bekezdésének, ami mind a jogbiztonság, mind a Közösség és a tagállamok közötti hatáskörmegosztás szempontjából vitatható, valamint megbontja az EK 307. cikk első és második bekezdésével létrehozott egyensúlyt.

47 A Bizottság azzal érvel, hogy ő soha nem hivatkozott arra, hogy a tagállamok kötelesek az EK 307. cikkben szereplő intézkedésekhez folyamodni minden olyan területen, melyen a Közösség a jövőben szabályokat alkothat. A Bizottság elismeri, hogy részéről az ilyen elvárás lehetetlen is volna, ugyanis nem lehet előre látni, hogy a különböző területeken a jövőben milyen tartalmú jogszabályokat fogadhatnak el. Mindazonáltal a Bizottság azt állítja, hogy más a helyzet az EK 57. cikk (2) bekezdése, az EK 59. cikk és az EK 60. cikk (1) bekezdése esetében, melyek nagyon pontosan körülhatárolt hatáskört biztosítanak a Tanács számára a tőkemozgásokra és a fizetési műveletekre vonatkozó korlátozások területén, amelyek arra kötelezik a tagállamokat, hogy ilyen intézkedések elfogadása esetén azokat haladéktalanul hajtsák végre.

A Bíróság álláspontja

48 Először is rá kell mutatni, hogy valamely tagállam nem igazolhatja a közösségi jog alapján fennálló kötelezettségei végrehajtásának elmulasztását azzal a körülménnyel, hogy más tagállamok szintén megszegték kötelezettségeiket. Ugyanis a Szerződés által létrehozott közösségi jogrendben a közösségi jog tagállamok általi végrehajtása nem tehető függővé viszonossági feltételtől. Az EK 226. és az EK 227. cikk megfelelő jogorvoslati lehetőséget biztosít arra az esetre, ha valamely tagállam megszegi a Szerződésből eredő kötelezettségét (lásd a C-38/89. sz., Blanguernon-ügyben 1990. január 11-én hozott ítélet [EBHT 1990., I-83. o.] 7. pontját és a C-163/99. sz., Portugália kontra Bizottság ügyben 2001. március 29-én hozott ítélet [EBHT 2001., I-2613. o.] 22. pontját).

49 Másodszor, ami azon érvet illeti, amely szerint ha a Bíróság megalapozottnak találja a Bizottság keresetét, azzal túlságosan széles hatályt biztosítana az EK 307. cikk második bekezdésének, elegendő annyit megállapítani, hogy a jelen ítélet semmilyen egyéb döntést nem tartalmaz a tagállamok egyéb körülmények közötti kötelezettségeire nézve, és annak megállapítására korlátozódik – ahogyan ez korábban említésre került –, hogy a tőkemozgások és fizetési műveletek terén a Tanácsra ruházott hatáskör gyakorlását akadályozhatja maguknak a kérdéses kétoldalú megállapodásoknak a léte, és azok megszövegezése.

50 A fenti megfontolásokra tekintettel azt kell megállapítani, hogy a vitatott kétoldalú megállapodások tőkeátutalási rendelkezései tekintetében fennálló, a Szerződéssel való összeegyeztethetetlenségek kiküszöbölésére irányuló megfelelő lépések megtételének elmulasztásával a Finn Köztársaság nem teljesítette az EK 307. cikk második bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

A költségekről

51 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a Finn Köztársaság pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

52 Ugyanazon cikk 4. §-a első bekezdésének alkalmazásában az eljárásba beavatkozó Németországi Szövetségi Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság és az Osztrák Köztársaság maguk viselik saját költségeiket.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

1) A Finn Köztársaság – mivel az általa a Szovjet Szocialista Köztársaságok volt Uniójával, melynek helyébe az Orosz Föderáció lépett, (a megállapodás aláírása: 1989. február 8.), a Belarusz Köztársasággal (a megállapodás aláírása: 1992. október 28.), a Kínai Népköztársasággal (a megállapodás aláírása: 1984. szeptember 4.), Malajziával (a megállapodás aláírása: 1985. április 15.), a Srí Lanka Demokratikus Szocialista Köztársasággal (a megállapodás aláírása: 1985. április 27.) és az Üzbég Köztársasággal (a megállapodás aláírása: 1992. október 1-je) a beruházások kölcsönös védelme és előmozdítása céljából kötött kétoldalú beruházási megállapodások tőkeátutalási rendelkezései tekintetében fennálló, a Szerződéssel való összeegyeztethetetlenségek kikü-

szöbölése érdekében nem tette meg a megfelelő lépéseket – nem teljesítette az EK 307. cikk második bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

2) A Bíróság a Finn Köztársaságot kötelezi a költségek viselésére.

3) A Németországi Szövetségi Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság és az Osztrák Köztársaság maguk viselik saját költségeiket.

Aláírások